

SLOVENSKI NAROD

Skupna vrednost popolne, izvzemajoč modelje in praznike. — Inserati: do 30 petih ali 2 D. do 100 vrst 2D 50 p. večji inserati petih vrst 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek noseči. — "Slovenski Narod" velja letno v Jugoslaviji 240 D. za nozemstvo 420 D.

Upravljanje: Knastova ulica štev. 5, pristopje. — Telefon štev. 304.

Orediteljstvo: Knastova ulica štev. 5, nadstropje. — Telefon štev. 34.

Postnina placana v gotovini.

Izenačenje davkov

Med vsemi gospodarskimi in političnimi problemi, ki zanimajo najširšo javnost, je vprašanje izenačenja davkov najvažnejše. O tem se je že tako govorilo in pisalo, da te enoglasne zahteve vseh gospodarskih krogov v državi pač ni potreba še posebej utemeljevati. Vendar pa to vprašanje ne pride z mrtve točke. Vsak trezen človek sicer uvideva, da se tako važni in dalekosežni zakoni, kakor je zakon o izenačenju davkov, ne smejo in ne morejo ustvariti kar preko noči, toda pri nas dobi človek utis, da nobena vladna stranka ne more vgrinuti v to kislo jabolko. Razumljivo je, če se zastopniki pokrajini, ki plačujejo danes manj davka, izogibajo tega vprašanja, ki bi jim moglo škodovati na strankarsko političnem polju, prav tako razumljivo pa je tudi, da zlasti prečanski kraji, ki ječe pod težkimi davčnimi bremenami, z vso vhemenco zahtevajo čimprejšnjo rešitev tega problema, upravičeno pričakujajoč, da bo izenačenja prineslo vsaj nekoliko olajšave. Obenem pa tu je sanacijo državnih finanč.

Pod pritiskom celokupne javnosti je pred nekako pol leta finančni minister končno predložil Narodni skupščini zakonski ostutek o davčnem izenačenju, ki je bil nato izročen v proučevanje posebnemu skupščinskemu odboru. Vlada je takrat z velikim pomorm oznanila, da ima resno voljo, da izenačenje davkov čimprej izvede. Toda do danes skupščinski odbor še ni dovršil svojega dela. Izložil je ravno najvažnejše zadeve, ki so tako ostale neřešene in zadržujejo razvoj dela na finančni reformi. Očitno je, da radikalni način zavlačujejo razpravo, radicevci pa so v strahu za ministrske stolnike izgubili vso energijo. Zahteva in protesti opozicije pa seveda ne zatelejo nitič.

Vlada je včeraj sestavljala delovni program za sebe in za Narodno skupščino. Vse mogoče zadeve so v njem, važne in nevažne, koristne in škodljive, točke o izenačenju davkov ni. In da dokumentira svoje naziranje, da se z izenačenjem davkov ne mudi, je vladna večina danes v Narodni skupščini odloknila nujni predlog, ki stavila davčnemu odboru petneste rok, da konča svoje delo in predloži parlamentu svoj elaborat.

Kdo bo še verjet zatrtilom vladnih krogov, da hočejo izvesti davčno reformo? In kdo bo še, kaj dal na radikalne priskege, da smatrajo za svojo glavno nalogo, da odpravijo dosedanje davčne neenakosti in davčne krivice, ki bolj ovirajo konsolidacijo države, in stvarno ujedinjenje kakor vse politične pogreške raznih strank in raznih vlad?

Zanimivo je zadržanje SLS v tem vprašanju. V Sloveniji vedno zatrjuje, da je potreba vsa politična vprašanja potisniti v ozadje na korist živiljenskih gospodarskih problemov. Najvažnejši med temi je gotovo problem davčne reforme, ki jo sedanj vladni stranki zavlačujeta. Kaj temu si poslanci SLS danes niso upali nastopiti proti vladam. Gospodje se pač pripravljajo na vstop v vlado ...

Silen vihar na Jadranu

— Split, 27. oktobra. V pondeljek in tretki je razsajal na Jadranom morju silovit vihar, znan pod imenom »garbinade«. V pondeljek okrog 10. je dosegel vihar največjo brzino, ki je znašala 90 km na uru. Nad 10 metrov visoki valovi so pljuski preko obale in segali do prvih hiš. Posebno močna je bila burja na Francoski in Dioklecijanovi obali. Mornarji so imeli težaven posej, da so zavarovali barke in ladje, ki jih je razburkanlo morje metalo in luki sem in tja. V luki sami neurje ni povzročilo posebne škode, pač pa je zelo prizadeto kopališče »Polo«, kjer so pravkar začeli s pospravljanjem. Valovi so zajeli skoraj vse kopališčne naprave ter odnesli mnogo kablin in drugih naprav.

Glasom obvestila laške uprave sta se prepeltili na morju dve nesreči. V bližini Povlja se je potopila ribiška barka, na kateri so se nahajali trije ribiči in neka ženska. Slučajno je v istem času privozil mimo parnik »Cetina«, ki je ponesrečenje povlival na krov ter lin prepeljal v Split. Pri Pučišču se je ponesrečil parnik »Vis«. Morje ga je treščilo ob neko skalo, pri čemer je bil parnik močno poškodovan, tako da je voda vdiralna v notranjost. Mornarji so morali velik del tovora pometati v morje, da so rešili ladjo in sebe. Ves parobrodnih promet v jadranskih lukah je bil prekinjen. Parinki so prihajali s 24urnimi zamudami. Včeraj popoldne se je nebo zjasnilo in danes vlažna najlepše vreme.

Vladna večina odklanja nučnost izenačenja davkov

Davčni odbor noče dovršiti dela in poročati plenumu. — Odločen nastop opozicije. — Klerikaci si ne upajo nastopiti proti vladni.

— Beograd, 27. oktobra. Seja Narodne skupščine se je začela danes s poldrugurno zakasnitvijo ob pol 11. Po prečitanem zapisniku in končnih formalnostih je dobil besedo posl. SDS dr. Svetislav Popović, ki je predlagal rezolucijo, glasom katere naj bo predres z zakonskega načrta o izenačenju neposrednih davkov nadalje tekom petih dni izročiti Narodni skupščini svoj predlog tega zakona. Dr. Popović je opozoril, da se načrt zakona o izenačenju davkov nahaja pred tem odborom že pet mesecov, da ne bi bil odbor zavzel svoje stališče ter v obči prispolil k stvarnemu in resnemu pretrusu njegove vsebine. Zakon o izenačenju davkov je nujna posledica vidovdanske ustanove, kjer je natančno odrejeno, da se morajo državna bremena po celem državi v določenem roku izenačiti. Zakon mora stopiti v veljavno najkasneje 1. januarja 1927. Parlament še danes ni mogel razpravljati o tem važnem zakonu, ker odbor, ki je bil sestavljen, da ga prouči in da ga izroči Narodni skupščini, še vedno ni izpolnil svoje naloge.

V istem smislu je branil tudi posl. dr. Agatonović nujni predlog posl. dr. Popovića. Agatonović je opozoril finančnega ministra in člane tega odbora, da se mora izenačenje davkov izvršiti v obliki zmajanja davkov ter d se ne smejo v nobenem slučaju povtiati.

K besedi se je oglasil finančni minister dr. Perić naznamajoč, da je zakonski načrt o izenačenju davkov skoro dogotovljen. Odbor za prečasni zakon je del celo leta ter si pridržal le še par važnejših točk, ki se bodo te dni pretresale. Gre samo še za posledice gotovih postavki finančnega ministra je zavrnli očitke poslanca SDS, da odbor ni izpolnil svoje naloge. SDS bi rada vzela zaslugo vladnim strankam, ki so delale celo loto na tem zakonu. (Klici opozicije: To se bo videlo

Delovni program Narodne skupščine

Davčne reforme ni v njem.

— Beograd, 27. oktobra. Sinoči se je vršila dalsiha seja ministrskega sveta. Trajala je od 18. do 21. in se je bavila z delovnim programom vlade in Narodni skupščini. Po seji je izjavil prosvetni minister Miša Trifunović novinarjem: »Na seji smo razpravljali o vseh tekočih poslih, zlasti o delu Narodne skupščine. Na dnevni red prideo v najkrajšem času zakonski načrti o centralni upravi, o izenačenju neposrednih davkov, o nošnji orožja, o netunskih konvencijah in o rešitvi agrarnih odnosa v Dalmaciji. Glede netunskih konvencij še niso dočeno, kdaj pridejo na dnevni red. Mogče je, da ža v par dneh. Notranji minister Boža Maksimović je poročal o oblastnih volivtah ter o izpremembri volilnega zakona za oblastne skupščine. Volitve v oblastne skupščine bodo razpisane koncem januarja ali začetkom februarja. Od svoje strani bom predložil ministrskemu svetu zakonski načrt o vsečiščih ter zakonske načrte o srednjih in ljudskih šolah.«

IZ FINANČNEGA ODBORA

— Beograd, 27. oktobra. Plenum finančnega odbora, se sestane danes v sredo po polneki k seji z dnevnim redom: 1.) Izvolitev sekcijske za pršnje in protižabe, 2.) Predres zakonskega predloga o naknadnih kreditih za proračun 1926/27, 3.) Predres pravilnika o uporabi vojaških vozov in 4.) Nadaljevanje diskuse o pregledu državnih gospodarskih podjetij.

ŽITNI MONOPOL V AVSTRIJI

— Dunaj, 27. oktobra. V Švicariji je odpravljala posebna komisija pod vodstvom poljedelskega ministra Thalerja z nalogo, da prouči švicarski monopol žita. Agrarni krogovi so minljivi, da ne kaže posneti švicarskega državnega monopola v celiem obsegu, nego da je treba žitno proizvodnjo izvesti na podlagi zadružnih organizacij poljedelcev in konzumentov. Avstrijska vlada namerava vpeljati neke vrste monopolni urad, to je vnovčevalnico za žito in živilino, da na ta način pomaga alpskim seljakom.

SVETOVNA RAZSTAVA V BERLINU

— Berlin, 27. oktobra. Velika mednarodna razstava, ki bo leta 1930. v Berlinu, bo predstavila vse moderne pridobitve celokupne gradbene stroke. Razsteveta bo obsegala oddelke o notranji opremi in pohištvi oddeleku o šolstvu, vzgoji in političnosti.

Ženski kongres na Bledu

Bled, 27. oktobra.

Kongres, ki se je nadaljeval tekom včerajnega dne po programu bo danes zvečer zaključen. Tekom včerajnega dne se je vršilo več predavanj aktualne vsebine v načodilih o delovanju in poglibitvi dela v ženskih društvih, o miru in Pomladku Rdečega križa ter o mednarodni Ligi za mir in svobojo. Popoldne ob 14. se je Lady Aberdeenova poslovila ob kongresu ter odpovedala k podpredsednici Saveza ge. Franji dr. Tavčarjevi v Ljubljano. Lady Aberdeenova se je zvečer odpeljala v Zagreb, kjer so ji priredili zagreški ženska društva z grofico Draškovićevou na čelu svetan sprejem. Lady Aberdeenova stanuje v dvorcu grofice Drašković. Tekom danšnjega dopoldneva si je ogledala razne zagreške kulturne ustanove, popoldne se odpelje v okolico, ob 17. je časnica, zvečer pa odpotuje lady Aberdeen v Peograd.

Kongres narodnega ženskega Saveza je po odhodu lady Aberdeenove poslušal poročilo glavne tajnice gd. Atanackoviće o delu Saveza v minulem letu. Poročilo ne more prevladiti dela Splošnega ženskega društva v Ljubljani, njene razstave »Slovenska ženska na ljubljanskem velesejmu in zaloge ge. Minke Govekarje za knjigo »Slovenska ženska«. Tekom danšnjega dopoldneva se je vršila živahnava debata v poročilu glavne tajnice ter načelnih vprašanjih in ženskih organizacij v javnem življenju. Na Bledu je danes izredno krasen dan. Stevilne delegatke, zlasti one iz južnih krajev, izjavljajo, da ostanejo v slučaju lepega vremena še nekaj dni na Bledu in da si ogledajo še ostale divne kraje Gorenjske, kakor Bohinj, Vintgar in morda tudi Kranjsko goro.

VUKAŠIN MARKOVIĆ V RUSIJI

— Beograd, 27. oktobra. Znani črnomorski odmetnik dr. Vukasin Marković, ki je pobegnil v inozemstvo, je bil sprejet v Moskvi z velikimi častmi. Sovjetske oblasti so imenovale dr. Vukasinu Markovića za vrhovnega komisarja v Kijevu.

ITALIJANSKI EMIGRANTI

— Rim, 27. oktobra. Po vestih iz Pariza so italijanski emigranti, ki so na podlagi novega zakona o začetki države izgubili italijansko državljanstvo, naprosili francosko državljanstvo, da jim podeli francosko državljanstvo.

RUMUNSKA KRALJICA V KANADI

— Newyork, 27. oktobra. Kraljica Maria je odpotovala v Kanado. V Torontu je bila sprejeta svečano v vladni palači. Najvišja družba je priredila nato lunch. Kraljica je po lunchu odpotovala v Ottawa.

Dr. Korošec boče obnoviti pogajanja z radikalni

Da izbije radikalom glavni argumet, je podal izjava o priznanju vidovdanske ustanove. — Uzunović je še vedno rezerviran in meni, da ima vlada drugega dela čez glavo

— Beograd, 27. oktobra. O vprašanju vstopa dr. Korošca v vlado krožijo najrazličnejše verzije. Neki politični krogi naglašajo, da mora dr. Korošec stopiti s svojo stranko v vlado predvsem radi pritiska svojih nezadovoljnih volilcev, kakor tudi radi zahtev s strani cerkvenih oblasti. Cerkevni krogi, domači in vaticanski, vidi v sodelovanju SLS v vladi garancijo za ugodno rešitev mnogih važnih delitev davkov na vse pokrajine države.

Finančnemu ministru je odgovarjal dr. Svetislav Popović obijajoč izgovore finančnega ministra. SDS se zaveda važnosti tega zakona, ki omogoča poleg državnega in narodnega edinstva tudi gospodarsko edinstvo, kakor predpisuje ustanova.

Vladna večina je nujno pristopila k glasovanju ter odločila nujnost dr. Popovičeve predloga

Nato je Narodna skupščina prešla na dnevni red, ki debati o selitvenih dodatkih za oficirje. K temu vprašanju se je prvi oglasil posl. demokratske zajednice dr. Slavko Sečerov, nakar je povezel besedo posl. Juriju Demetroviću, ki je dokazoval, da načrto gospodarske stanje ne dovoljuje nadaljnih bremen. Cesarji so že itak naholje plančna skupina državnega uradništva, medtem ko ostale skupine komaj života. Vlada misli in skrbti, da selitvene stroški oficirjev dočim umirajo kronske upokojence in glavni predstavniki v pomanjkanju. Vladna večina je nato sprejela z mehanskim glasovanjem vladni predlog o selitvenih stroških oficirjev.

Nato je Narodna skupščina prešla na dnevni red, ki debati o selitvenih dodatkih za oficirje. K temu vprašanju se je prvi oglasil posl. demokratske zajednice dr. Slavko Sečerov, nakar je povezel besedo posl. Juriju Demetroviću, ki je dokazoval, da načrto gospodarske stanje ne dovoljuje nadaljnih bremen. Cesarji so že itak naholje plančna skupina državnega uradništva, medtem ko ostale skupine komaj života. Vlada misli in skrbti, da selitvene stroški oficirjev dočim umirajo kronske upokojence in glavni predstavniki v pomanjkanju. Vladna večina je nato sprejela z mehanskim glasovanjem vladni predlog o selitvenih stroških oficirjev.

Dr. Korošec izjavlja, da so dosedaj razgovori bili samo privatenega značaja, da bi se tudi v Jugoslaviji uveljal zračni potniški promet, ki bi bil pri nas tem važnejši, ker so naše železnice v silno slabem stanju in vozijo vlaki zato bolj počasi kakor v drugih državah.

Ker pa danes še nobena zračna družba ni aktivna, je potrebna za reden promet seveda državna podpora, ki pa je pri nas ni bilo mogoče dobiti. Sedaj pa poročajo beografski in zagreški listi, da so je zadeve poprijele vladni inženirji, ki je obljubilo za zračni promet podporo v iznosu 26 Din za vsake prevoze kilometrov. Zato bo prva domača zračna linija otvorjena prihodnjo pomlad na progi Beograd-Zagreb. Službo bo oskrbovalo šest aeroplakov, ki bodo prevažali tudi poletno.

Upajmo, da bo s tem led prebit in

da bomo v doglednem času dobili še druge zračne zveze, zlasti tudi podprtje za zračni promet podporo v iznosu 26 Din za vsake prevoze kilometrov. Zato bo prva domača zračna linija otvorjena prihodnjo pomlad na progi Beograd-Zagreb. Službo bo oskrbovalo šest aeroplakov, ki bodo prevažali tudi poletno.

Ljubljanska policija se interesira za glavno tovorno vagonje Franceta Klemena. Gotovo je, da Klemen, ki je Italijan, državljan, po mednarodnih običajih Italijanske oblasti ne izroči našim sodiščem, pač pa bo v Italiji obsojen.

Zato zbirajo obtežilni materijal proti njemu. Njegovo ljublico Angelico P. ki je v Jugoslavijo pristojna, iz

Danes zadnji dan Polnočno solnce

Predstave ob: 3., 5., 7. in 9. ur.

KINO IDEAL

3074

KINO IDEAL

Katastrofalni viharji po vsej Evropi

Snežni zameti, viharji in povodnji na Češkoslovaškem. — Besenje viharjev na morjih. — Toča, sneg, viharji in poplave v Jugoslaviji

Po velikih nivalih, ki so zadeli v petek in soboto vzhodni del čsl. republike, so začele vode v nedeljo naraščati. V mnogih krajih je moralno nastopiti vojaštvo z gasilci, da reši ogrožene hiše. V Mihalovcih na Slovaškem je voda v nedeljo poplavila vojaške barake in mlin. Posebno v Poškarpatski Rusiji je bila nevarnost poplav velika. General Grchala je moral v nedeljo ponosni mobilizirati vse garnizije mesta Užhoroda. Tudi policija, oružništvo in gasilstvo je imelo permanentno službo. Voda je vdrla v hiše na bregu, iz katerih se ljudje niso mogli pravočasno izseliti. Dve hiši sta se porušili, 15 jih je voda znatno poškodovala. Mnogim stanovalcem je voda uničila vse pohištvo. V nekaterih okrajih Užhoroda je bila situacija zelo kritična. Iz ogroženih hiš so zbežali ljudje na strehe, od koder so klicali na pomoč. V ciganškem okraju je običala v vodi policijska straža, ki je hotela pomagati ciganom pri izselitvi.

V okolici Perečina je voda uničila vso ozimino in porušila več mostov. V kraju Turja Remete so valovi odnesli dve hiši. V Mukachevu so bile poplavljene vse ulice. V Kolčinu so morali izprazniti 30 hiš. Tudi železniška proga v bližini Svaljave je bila pod vodo. Skoda je velika.

Dočim je grozila vzhodnim krajem katastrofala poplava, so imeli drugi kraji ČSR strahovite snežne meteže. Na Ostravskem in Šleskem je v nedeljo ves dan in vso noč snežilo. Zapadlo je toliko snega, da so bile vse brzjavne in telefonske naprave poškodovane.

Na mnogih krajih so bile zeleniški proge tako zasnežene, da so morali promet začasno ustaviti. Reke Ostravica, Lučina, Olša in Odra so prestopile brezove in poplavile vso okolico. Snežni meteži so zadeli posebno hudo Moravsko Ostravo. Na ulicah je bilo toliko snega, da je bil promet zelo otežkočen. Radi snežnih zametov je skočil s tira tramvaj tako, da je ostal dočični del mesta dolgo brez cestnoležniške zveze. Sneg je pretrgal vse brzjavne in električne žice tako, da je ostalo mesto v temi. Zvezza z Opavo je bila sploh prekinjena. Reka Odra je na naranči v nedeljo za 1.25 m nad normalo. Snežni meteži so napravili mnogo škode na sadnem drevesu in v gozdovih, kjer je sneg polomil dreve. V nedeljo popoldne je običala v snežnem zametu na progi Hanušovice — Dolni Lipova na Moravskem brzovlak. Pomočni vlak ni mogel prodrebiti debelih snežnih plasti, ker ga je oviralna silna nevihta. Zato sta se morala oba vlaka vrniti in Hanušovici. Na zasneženo progo so poslali drugi pomočni vlak, ki je srečno premagal vse ovire tako, da so lahko poslali brzovlak z dvema lokomotivoma v Dolno Lipovo. Toda blizu postaje Ramzove je brzovlak znova običala v snegu in potniki so morali prestopati v pomočni vlak. Progo so očistili šele v pondeljek popoldne. Radi snežnih metežev je bil na progi Suchdol — Budišov v nedeljo in pondeljek ves promet ustavljen.

Povodom katastrofnih posledic v Indiji in srednji Ameriki so se začeli batiti tudi za usodo parnikov na odprttem morju. Mnoge parnike je zatolit daleč od pristanišč stranoviti viharji in mornarji so moralni napeti vse sile, da jih resijo. Nemški motorni parnik »Frieder« je odplul iz Bremena proti Dansku. Vozil je večjo množino premoga. Med vožnjo je odpovedal motor, vihar je začel metati parnik kakor

42

42

Skrivnost „črna žena“

Roman

— In kdo je bil ta možak? vpraša zvedava Morlon.

— Ah, bil je dečko, da malo takih! Bal se ni nikogar, vedno je bil v prvih vrstah, vedno odločen in pripravljen na boj! Diven dečko, tako mi vere!

— Torej ga dobro poznate?

— Kako ga ne bi poznal, bogam! Saj je bil moj tovarš, moj vojni drug. Usoda naju je vedno združila, kadar je bila največja nevarnost, kadar so divjale najhujše bitke. Dvakrat mi je rešil življenje, ko sem že sklepal račune s svetom, enkrat pa sem rešil jaz njega. Eno rešitev sem mu torej se dolžan. Ali do takrat ga nisem več videl.

— Ali bi ga spoznali, če bi ga zdaj kje srečali? vpraša Morlon in glas mu zadrhti.

— Če bi ga spoznal! vzkljne mornar. Kako ne bi spoznal znanca od včeraj?

— Ali ... pravzaprav ... jaz bi ga moral tudi poznati. Saj sem se udeležil istih vojnih kakor vi. Kako mu je bilo ime ...?

Ime me je bilo Morlon. Morlon prasne in smeh in skoči proti mornarju. Bil je tisti veder in nevaren smeh, ki uide otroku, kadar mu pokaže lepo igračko.

— Oho, stoj! krikne mornar. Nikaj neumnosti, dragec, če ne, se utegne kaj neumnosti.

— Ha, ha! Tak tako sprejemaš ti tovariša Morlona, starega vojnega druga! ...

— Kaj pomenijo te besede? se zasluži mornar.

— Te besede pomenijo, da imam pred seboj starega znance, ki mu je imel Jean Vignault.

— Tako je moje ime, to je res ... Ali ...

— In moje besede pomenijo tudi, dragi Vignault, da stoji pred teboj oni, o katerem si malo prej trdil, da bi ga spoznal na prvi pogled, če bi ga srečal. Jaz sem Morlon.

— Tisoč bom' in granat! Je li resnica?

Vignault je od presenečenja na široko zaziral z očmi.

— Tako mi vere, res je! Saj se mi je hotelo dozdevati, da mi je ta glas že nekam znan. Tak ti si moj stari znamenec in dobri tovarš Morlon! A stopi vendor na svetlo, da te vidim!

ske množine vode, a po dogoma usahnil in se pojavili na novih mestih. Voda je odplovila mnogo lesa, zlasti drva, ter odnesla več milov. Brod na Kupi, kjer se stekata Kupa in Kupica, je od vseh strani obdan z vodo in izgleda kot mali otok. Skoda je zelo velika. Take katastrofe ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

— Osijek, 27. oktobra. Iz vseh krajev Slavonije prihajajo poročila o neurju, ki je včeraj in predvčerajšnjem divjalo po vsej pokrajini. V Stari Gradiški je divjal silovit vihar, ki je porušil in razkril mnogo hiš. Okrog divjnje je izruval vihar mnogo dreses. Zelo mnogo so trpele brzjavne in telefonske naprave. Tudi v Dalju in Virovitici je povzročilo neurje mnogo škode.

— Sombor, 27. oktobra. Ciklon, ki je včeraj razsajal nad velikimi delom Baranje, je napravil zlasti v pokrajini med Erdutom in Daljem velikansko škodo. Vsa polja so naravnost opustljiva. Strahoviti nivali, ki so sledili ciklonu, so povzročili nove poplave. Voda je odnašala zlasti poljedelstvo.

— Mostar, 27. oktobra. Včeraj ob 2. zjutraj je bil v Mostaru zabeležen precej močan potres, ki je trajal več sekund, vendar pa ni povzročil nikake škode. Po vsej Hercegovini je razsajala včeraj prava kraška burja, ki je povzročila zlasti na telefonskih napravah obilo škode.

— Včeraj dopoldne je padala v Mostaru in okolici huda toča, ki je napravila precej škode, popoldne pa je začelo snežiti. Po gorah je zapadel že debel sneg.

— Skoplje, 27. oktobra. V zadnjih dneh razsaja po vsej Makedoniji hud vihar, ki je povzročil na hišah mnogo škode. Včeraj poslopij je popolnoma razkritih, ker je veter odnesel vso opiko in rušil tudi tramvaje. V selu Presanče je veter izruval velik hrast in ga podrl na v bližini stoječi hiši, ki se je porušila ter pokopala pod seboj vse stanovce. V Tetovu je vihar podrl turško džamijo z minaretom vred.

— Ilirija ne starta za lahkoletično prvenstvo Slovenije. Z ozirom na notico pod tem naslovom v Štev. 189 z dne 22 avgusta t. l. v kateri se napadajo g. Savo Sanciu in tovarši, izjavljamo, da je notica, če avtor je v sportni javnosti znan g. Betetto, bila objavljena, ker smo prezeli sicer neobičajni avtorjev dostavev v informacijo. Ker seveda ne moremo očitati imenovanjem gospodom nobenega nekonkretnega delanja, to ločno ugotavljamo in dajemo g. Sanciu in tovaršiem polno zadoščanje. Uredništvo.

— Tekme za jugoslovenski pokal. JNS je na svoji zadnji seji sklenil, da se vsaka leto meseca avgusta odigrajo tekme za jugoslovenski pokal. V to vrsto bo kupil savez lep in dragocen pokal, katerega si pribori v trajno posebni podstavek, ki zmagata pečat razoredoma ali sedemkrat v presledkih. Teh tekem se udeleže reprezentante podstavev.

— Sedmi november — sportni dan za poplavljence. Dne 7. novembra bo v mariborski oblasti sportni dan, čigar čistič dobilec bo kraljevni odbor Rdečega križa na klonil žrtvam zadnje poplave. V korist poplavljencem bodo v Mariboru tri sportne priveditve: stafeta za pokal »Maribor Zeitung«, kazenska tekma SK Maribora proti kombinirani družini Rapid. Merkurja in Ptuja ter nogometna tekma SK Maribor proti reprezentanci Maribora.

— Turneja SSK Maribora v inozemstvu. I SSK Maribor odide v Vseh Svetih na turnejo v Avstrijo.

— Dva nova sportna kluba v Zagrebu. V Zagrebu sta bila ustanovljena dva nova sportna kluba in sicer HSK Zrinjski in HSK Trnje.

— Finalna hazenska tekma za prvenstvo Slovenije. V nedeljo 31. t. m. se vrši na prostoru Atene zaključna tekma za prvenstvo Slovenije v letu 1926. Kot nasprotnik se srečata družini Maribora in Ilirije, pravka mariborskega in ljubljanskega okrožja. Obe družini sta danes brezvonomno načrtači v Sloveniji, vsled česar se pričakuje to srečanje z izrednim zanimanjem, osobito ker pade pri tej igri odločitev, kdo bo nosil dodeljeno tudi načrtovanje. Teh tekem se udeleže reprezentante podstavev.

— Sedmi turneja — sportni dan za poplavljence. Dne 7. novembra bo v mariborski oblasti sportni dan, čigar čistič dobilec bo kraljevni odbor Rdečega križa na klonil žrtvam zadnje poplave. V korist poplavljencem bodo v Mariboru tri sportne priveditve: stafeta za pokal »Maribor Zeitung«, kazenska tekma SK Maribora proti kombinirani družini Rapid. Merkurja in Ptuja ter nogometna tekma SK Maribor proti reprezentanci Maribora.

— Turneja SSK Maribora v inozemstvu. I SSK Maribor odide v Vseh Svetih na turnejo v Avstrijo.

— Dva nova sportna kluba v Zagrebu. V Zagrebu sta bila ustanovljena dva nova sportna kluba in sicer HSK Zrinjski in HSK Trnje.

— Finalna hazenska tekma za prvenstvo Slovenije. V nedeljo 31. t. m. se vrši na prostoru Atene zaključna tekma za prvenstvo Slovenije v letu 1926. Kot nasprotnik se srečata družini Maribora in Ilirije, pravka mariborskega in ljubljanskega okrožja. Obe družini sta danes brezvonomno načrtači v Sloveniji, vsled česar se pričakuje to srečanje z izrednim zanimanjem, osobito ker pade pri tej igri odločitev, kdo bo nosil dodeljeno tudi načrtovanje. Teh tekem se udeleže reprezentante podstavev.

— Sedmi turneja — sportni dan za poplavljence. Dne 7. novembra bo v mariborski oblasti sportni dan, čigar čistič dobilec bo kraljevni odbor Rdečega križa na klonil žrtvam zadnje poplave. V korist poplavljencem bodo v Mariboru tri sportne priveditve: stafeta za pokal »Maribor Zeitung«, kazenska tekma SK Maribora proti kombinirani družini Rapid. Merkurja in Ptuja ter nogometna tekma SK Maribor proti reprezentanci Maribora.

— Turneja SSK Maribora v inozemstvu. I SSK Maribor odide v Vseh Svetih na turnejo v Avstrijo.

— Dva nova sportna kluba v Zagrebu. V Zagrebu sta bila ustanovljena dva nova sportna kluba in sicer HSK Zrinjski in HSK Trnje.

— Finalna hazenska tekma za prvenstvo Slovenije. V nedeljo 31. t. m. se vrši na prostoru Atene zaključna tekma za prvenstvo Slovenije v letu 1926. Kot nasprotnik se srečata družini Maribora in Ilirije, pravka mariborskega in ljubljanskega okrožja. Obe družini sta danes brezvonomno načrtači v Sloveniji, vsled česar se pričakuje to srečanje z izrednim zanimanjem, osobito ker pade pri tej igri odločitev, kdo bo nosil dodeljeno tudi načrtovanje. Teh tekem se udeleže reprezentante podstavev.

— Sedmi turneja — sportni dan za poplavljence. Dne 7. novembra bo v mariborski oblasti sportni dan, čigar čistič dobilec bo kraljevni odbor Rdečega križa na klonil žrtvam zadnje poplave. V korist poplavljencem bodo v Mariboru tri sportne priveditve: stafeta za pokal »Maribor Zeitung«, kazenska tekma SK Maribora proti kombinirani družini Rapid. Merkurja in Ptuja ter nogometna tekma SK Maribor proti reprezentanci Maribora.

— Turneja SSK Maribora v inozemstvu. I SSK Maribor odide v Vseh Svetih na turnejo v Avstrijo.

— Dva nova sportna kluba v Zagrebu. V Zagrebu sta bila ustanovljena dva nova sportna kluba in sicer HSK Zrinjski in HSK Trnje.

— Finalna hazenska tekma za prvenstvo Slovenije. V nedeljo 31. t. m. se vrši na prostoru Atene zaključna tekma za prvenstvo Slovenije v letu 1926. Kot nasprotnik se srečata družini Maribora in Ilirije, pravka mariborskega in ljubljanskega okrožja. Obe družini sta danes brezvonomno načrtači v Sloveniji, vsled česar se pričakuje to srečanje z izrednim zanimanjem, osobito ker pade pri tej igri odločitev, kdo bo nosil dodeljeno tudi načrtovanje. Teh tekem se udeleže reprezentante podstavev.

— Sedmi turneja — sportni dan za poplavljence. Dne 7. novembra bo v mariborski oblasti sportni dan, čigar čistič dobilec bo kraljevni odbor Rdečega križa na klonil žrtvam zadnje poplave. V korist poplavljencem bodo v Mariboru tri sportne priveditve: stafeta za pokal »Maribor Zeitung«, kazenska tekma SK Maribora proti kombinirani družini Rapid. Merkurja in Ptuja ter nogometna tekma SK Maribor proti reprezentanci Maribora.

— Turneja SSK Maribora v inozemstvu. I SSK Maribor odide v Vseh Svetih na turnejo v Avstrijo.

— Dva nova sportna kluba v Zagrebu. V Zagrebu sta bila ustanovljena dva nova sportna kluba in sicer HSK Zrinjski in HSK Trnje.

— Finalna hazenska tekma za prvenstvo Slovenije. V nedeljo 31. t. m. se vrši na prostoru Atene zaključna tekma za prvenstvo Slovenije v letu 1926. Kot nasprotnik se srečata družini Maribora in Ilirije, pravka mariborskega in ljubljanskega okrožja. Obe družini sta danes brezvonomno načrtači v Sloveniji, vsled česar se pričakuje to srečanje z izrednim zanimanjem, osobito ker pade pri tej igri odločitev, kdo bo nosil dodeljeno tudi načrtovanje. Teh tekem se udeleže reprezentante podstavev.

— Sedmi turneja — sportni dan za poplavljence. Dne 7. novembra bo v mariborski oblasti sportni dan, čigar čistič dobilec bo kraljevni odbor Rdečega križa na klonil žrtvam zadnje poplave. V korist poplavljencem bodo v Mariboru tri sportne priveditve: stafeta za pokal »Maribor Zeitung«, kazenska tekma SK Maribora proti kombinirani družini Rapid. Merkurja in Ptuja ter nogometna tekma SK Maribor proti reprezentanci Maribora.

— Turneja SSK Maribora v inozemstvu. I SSK Maribor odide v Vseh Svetih na turnejo v Avstrijo.

Dnevne vesti.

Izbiranje, 27. oktobra 1926.

Z zagrebške univerze. Za izrednega profesora na gospodarsko- sumarski fakulteti zagrebške univerze je imenovan g. Stanko Flegel. — Profesor zagrebske veterinarske fakultete so najodločne pretestirali pri prosvetnemu ministru radi imenovanja bivšega velikega župana dr. Frana Gabreka za profesora veterinarske medicine.

Odlikanje. Na predlog prosvetnega ministra je kralj odlikanil z redom Sv. Save II. razreda direktorja gimnazije v Sremskih Karlovcih g. Radivoja Vrhoveca.

Za sklicanje zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Beogradsko "Pravdico" javlja, da so vse gospodarske in pridobitne organizacije v Sloveniji odposlale na ministra za trgovino in industrijo dr. Kraječa peticijo, da odredi čimprejšnje sklicanje novoizvoljene Zbornice za trgovino, obrt in industrijo na plenarno sejo, na kateri se želijo Zbornica konstituirati.

Sei statističnega urada v prosvetnem ministrstvu. Prosvetni minister je imenoval g. Mladen Božiča za šefia statističnega urada v prosvetnem ministrstvu.

Znizana vožnja rezervnim oficirjem. Prometno ministrstvo je dovolilo polovično vožnjo na vseh progah državnih železnic vsem rezervnim oficirjem, ki niso državni uradniki. Znizano vožnjo imajo rezervni oficirji trikrat na leto.

Iz prometnega ministrstva. Posebni odbor uradnikov - strokovnjakov pod vodstvom pomočnika prometnega ministra nadaljuje v prometnem ministrstvu reorganizacijo celokupne železnične uprave in ministrstva samega. Odpravljajo pri ministrstvu in direkcijah več oddelkov, da tako zmanjšajo redni proračun že za leto 1927-28. — Konec tega meseca objavi prometno ministrstvo ukaz o premestitvi velikega števila postajenjačnikov.

Uniformiranje dijakov. Prosvetno ministrstvo je izdalo naredbo vsem gimnazijskim direktorjem, da do 1. novembra t. l. izvrši uniformiranje vsem svojim dijakom s predpisanimi uniformami.

Podružnica državne hipotekarne banke v Ljubljani. Med ministrom trgovine in industrije ter glavnim odborom državne hipotekarne banke so se pričela posvetovanja glede ustanovitve novih podružnic v vseh važnejših gospodarskih središčih države. V načrtu je tudi ustanovitev podružnice državne hipotekarne banke v Ljubljani.

Nove poplavne v Polhogem gradu. Iz Polhogega grada nam poročajo: Letošnje leto je res v znamenju vremenskih katastrof. Zadnje dni je zopet padlo toliko dežja, da so naši potoki močno narastli. Nauvili so iz struga, rušili za silo poplavljene in naplavljene ceste in pota, ruvali drevesa ter ogrožali celo Gasilski dom in v bližini stojecem kmetiščihi. Z uadelovščinskim naporom so jo s trammi in hodi toliko zavarovali, da jo divili valovi le niso zrušili. Bečinski most stoji še vedno na suhem, čez nevo strugo pa je za pešce naplavljena brv. V ponedeljek je hotel tukajšnji kmet K. z vozom iz Pristave domov. Poškal je najprimernejše mesto za prenos, pognal konja v derdeči valove, ki so ga pa mahoma dobiti v svojo oblast in je šlo vse vklip, konj, voz in kmet po strugi navzdol. Konj je utonil, moža in voz so pa varčani oteli. Da je možakar prebil silen strah, je jasno. K sreči valovi niso zahtevali tudi človeške žrtve.

Slovenske čipke in vezenine na ženskem kongresu na Bledu. Ob prilikl ženskega kongresa na Bledu sta razstavila: Drž. osrednji zavod za ženski domači obrt v Ljubljani in pa Mariborsko žensko društvo svoje izdelke. Prvi je razstavljal veliko zbirko krasno izdelanih čipk, motivov, vložkov itd. ki so namenjeni za inozemsko propagando. Dela so tako lepa in precizno izvršena, da vzbujajo splošno pozornost in so deležna velike pohvale. To je prav srečna misel, da se zainteresira ženski svet za domače izdelke, ki prihajajo ravno iz onih nesrečnih krajev, kjer je vladala strahota poplav: Polhog Gradeč, Žiri in Poljanska dolina. Mariborsko društvo pa je razstavilo zaveso, blazine in drugo, vse posneto po starini slovenskih pečeh. Tudi ti izdelki so zelo precizno izvršeni in nosijo vabljivo tipičnost naših domačih ornamentik. Zelimo, da bodo hodoče razstave v inozemstvu prispele našemu čipkarstvu obilo uspeha.

Novi jugoslovenski zlatniki. Te dni je odpotovala v Pariz posebna komisija, ki bo prevzela prvo pošiljko novih jugoslovenskih zlatnikov, ki jih je izdelala neka pariška tvorница. Dukati nosijo na eni strani označbo vrednosti, na drugi pa sliko kralja. Čim bo pošiljka dospela v Beograd, bo Narodna banka po prezemu dala zlatnike v promet.

Redukcija telefonskih tak. Kakor poročajo iz Beograda, je poštni minister izdal naredbo, s katero se s 1. januarjem prihodnjega leta znižajo taksse za instalacijo in prenos telefona. Znižanje znača 10 do 40 centstotkov od sedanjih tak. Enako umestna bi bila tudi redukcija ostalih telefonskih prisložin, zlasti za telefonske razgovore na krajevne razdalje.

V Zagrebu je izginila brez sledu 22-letna služkinja Marija Kabala, rodilna iz Maribora, kjer žive njeni starši. Pred par dnevimi se je odstranila od svoje službodajalke in se od takrat ni več vrnila. Ker je bila v Zagrebu popolnoma neznana, se sumi, da se ji je pripeljala kakša nesreča. Komur bi bilo o njej kaj znane, naj sporoči to policijski direkciji v Zagrebu.

Predavanja na višji pedagoški šoli v Beogradu. Redna predavanja na višji pedagoški šoli v Beogradu prične 1. novembra.

Angleski poslanik v Srbiji. Angleski poslanik v Beogradu g. Kenard potuje dne 10. novembra v Srbijo, da se sezunski z našimi mestnimi in cerkevnimi starinami. Poslanik Kenard bo obiskal Čačak in Krajevo in sa mostane Studenico in Žičo.

Zaključek tiskovne pravde Govekar-Vidmar. Včeraj se je vršila druga razprava v tožbi g. Frana Govekarja proti uredniku "Kritike" g. Josipu Vidmarju. Prva razprava, ki je bila v aprilu, je bila preložena, da dokaze oboževence utemeljenost svojih očitkov. Pri včerajšnji razpravi je bil oboževalec obsojen na dva dni zapora, ker se mu dokaz resnice ni posrečil, dočim je zastopnik g. Govekar dozadal neutemeljenost vedno se ponavljajočih napadov na njegovega klijenta glede odnošajev z Ivanom Cankarjem. — Takoj nato se je vršila razprava o tožbi g. Robide proti istemu oboževalecu, ki pa je bil v tem slučaju oproščen, ker je samo reagiral na enake napade tožitelja.

Nov dnevnik v Beogradu. S 1. novembrom začne izhajati v Beogradu nov dnevnik pod naslovom »Balkansk dnevnik«. Dnevnik bosta izdajala znana beogradска novinarja Krsta Cicvarić in Svetolik Savić, ki sta oba še nedavno izdajala vsak svoj list, Cicvarić »Dnevnik«, Savić pa »Balkan«. Od tod tudi kombiniranje novega lista, ki bo uživali baje podporo pašičevcev in bo ostro nastopal proti sedanju režimu.

Prepovedan film. Svojčas je dvignila velik halo Lenarjeva opereta »Vesela vdova«, ki je bila glasbeno res dobra, v kateri pa si je libretist dovolil neokusno smetenje Crne gore, čeprav v indirektni obliki. Po tej opereti je bil v Ameriki posnet film, ki tudi namiguje na Crno goro in v katerem nastopajo igralci v črnogorskih oblačkah. Zato je bil film prepovedan tudi na Čehoslovaškem. Pri nas ga je nedavno cenzura v Zagrebu dovolila, kar je naredilo na češkoslovaško javnost precej mučen vtip. Te dni so hoteli film predvajati v Beogradu, ga je cenzura prepovedala, notranje ministarstvo pa je raztegnilo prepoved na celo državo.

Plesne valje tehnikov - akademikov se bodo vršile vsak torek v Kazini točno ob 20. uri. Otvoritvena plesna vala se vrši izjemoma v četrtek 4. novembra. Reklamacije vabil se sprejemajo do 3. novembra na naslov: »Plesni odbor, Akademski kolegij.«

Pri težkočah ledvic, mokrač, sečnega mehuria in debelega črevesa olajšava naravna »Franz - Josefa« grenačka tudi močno zapeko v kratkem času. Izpričevala iz bolnišča potrljajo, da je voda »Franz-Josef« radi svojega učinka, ker olajšuje brez blečin, posebno prikladna za staro in mlado za trajno uporabo. Dobri se v vseh ledinkah, drogerijah in specialnih trgovinah.

Preporod, Dramska sekacija. Vse tovarisce in tovarische, ki se zanimajo za sekocijo, vabim, da pridejo v čim večji Stevilu na informativni sestanek danes ob 18. uri v društveni lokal. Za one, ki so se žejavili k sekociji, je sestanek dolžnost, ker računam na njih udeležbo. J. M.

Smrtna kosa. V Črnih ali je premiunula včeraj ga Adela Luckmann, rojena Racker. Pokojnica je bila plemenita in simpatična žena. Dosegla se visoko starost 88 let. Njeno truplo preprelje jutri popoldne v Ljubljano, kjer se bo vršil ob pol 4. pogreb na pokopališče k Sv. Križu. Blag il spomin! Zahodim naše iskreno sožalje!

Zahvala. Naše najlepše se zahvaljujem ceni, uradništu mestnega gradbenega urada in mestnim uradnicam v Ljubljani za poslanih 880 Din mesto vence na krsto gdč. Helene Premelč mag. uradnice. — Jože Denčar, milnar v Hotovljah pri Poljanah.

Pozor krojači, šivilje in dame! Krojenje za krojače in šivilje, poseben pouk za dame, gospodinje, uradnice itd. Pouk je urejen tako, da ga lahko obiskujete v popularnih ali večernih urah. Prideteck tečaja 3. novembra. Krojeni pouk potom pošte s slovenskimi učnimi zvezki za revnje in trdnosti. Učenci z deželi imajo zvezke z vklj. Učencem preskrbimo službe. — Kroino učilišče, Ljubljana, Stari trg 19. 980n

Iz Ljubljane

Iz Nase narodno občinstvo opozarjam, da je še mnogo vstopilo za današnji slavnostni koncert povodom češkoslovaškega državnega praznika na razpolago.

Najsmatra vsak, ki čuti narodno, slovensko, za svojo dolžnost, da poseti to prireditev, ker bi bila pač največja sramota, ako bi gledali pri tei prilikni ne bilo zasedeno, kakor se spodbidi. Cene so polovčne, začetek ob 20. uri.

Iz Jutri zvreč se vrši v unionski dvorani koncert svetovnega violinskega virtuosa Zlatka Balokovića. Vsako priporečilo bi bilo odveč, saj je znano, da uživa Baloković res svetovno slavo. Karte so v predprodaji v Matišini knjižarji.

Iz Zanimivosti z ljubljanskega trga. Današnji tedenski trg je bil z živili in sadjem dobro založen. Cene neizpremenjene. Na trgu je bilo mnogo svežega zelja in zeljnatičnih glav. Tudi krompirja je bilo mnogo; prodajali so ga kmetje po 1.25-1.50 Din na debelo. Z ozirom na včerajšnje slabo in hladno vreme, je bilo na trgu prav malo gober. Izredno mnogo je bilo na trgu raznih evelic z ozirom na bližajoče se praznike vseh svetnikov in vernali duš.

Iz Zatiranje gošenje in druge skodeljive mršte. Mestni magistrat opozarja posnekute in najemnike zemljišč na razglas št. 26.913, ki je nalepljen po mestu.

Iz Gosp Inž. Sterle naj iavi takoj svoj naslov v upravl. Slov. Naroda pod Šimerjer. 983

Iz Vreme. Včeraj 26. t. m. je ob 21. kazal barometer 756.6, termometer + 2.80°C. — Danes ob 7. zjutraj barometer 762.5, termometer - 0.8°. Megleno. Opoldne barometer 764, termometer + 5.0°C. Nekoliko sončno.

Iz Pozor pred žepnimi tatovi. V ljubljanskem tramvaju se zadnji čas zaporedno pojavljajo žepni tatvini. Izvreni žepar je izmaznik v kratkem času raznimi osebam

že pet zlatih ur. Policija se na vse kripte trudi, da bi žeparja dobila v roke, a doslej zmanj. Včeraj popoldne se je peljal v tramvaju gostilničar Matej Soklič iz Trnovega. V Stritarjevi ulici je presečen zapazil, da mu je izgubila zlata ura z verzlico, vredna 5000 dinarjev. Kako je žepar izvršil svojo držno tatvino, si sam g. Soklič ne more točno predstavljati.

Iz Drobna policijska kronika. Aretirana je bila včeraj neka ženska radi splošnega sunca. Prijavljena je tativna zlate ure, kakor tudi goljufija zneska 650 Din. Ovadena je neka oseba radi pisanosti in nedostojnega vedenja, tri radi kaljenja nočnega miziru, 12 oseb pa radi prestopka cestnopolicijskega dela.

Iz Tatica jač prijeta. Organi tržnega nadzora so na Vodnikovem trgu že daleč opozovali, da iznika neka ženska kmetička jači. Taticice niso mogli izslediti. Danes okoli 9.30 depoldne je opozaval tržni stražnik Viktor Kveder neko žensko, zasebnico Pavlo, kako je kmetici Frančiški Štibernik iz Luč s košare skrival izmaznila dve jači. Prijel jo je ter jo izročil policijskemu stražniku, ki jo je odpeljal v zapor.

Iz Mestna zastavljalcu v soboto 30. t. m. radi snaženja prostora ne postuje.

Iz Dosli krasni plašči in oblike najnovješe bluze. Kristofle-Bučar.

Iz TO zobra kremna te najboljša.

Iz Celia

Iz Tedenski izkaz mestne klavunce. V tednu od 18. do 24. oktobra se je zaklalo: 2 konja, 19 volov, 23 krav, 6 telic, 84 telet, 42 svini in 1 ovco. — Uvozilo se je: 229 kg govedine, 1739 kg teletine in 331 kg svilnine.

Iz Vojaški grobovi na mestnem pokopališču. Na mestnem pokopališču so vojaški grobovi silno zanemarjeni, posebno v spodnjem delu vojaškega oddelka. Vojaška oblast pošila zadnje dni na pokopališče vojaške oddelke, da do vseh svetih te grobove vsega nekoliko spravijo v red.

Iz Odbor Ljudskega vsemenska v Češku. Ljudski je imel v ponedeljek ob 20. uri v prostorih Ljudskega vsemenska v Bodnikovih ulici žalno sejo v počast premiunega podpredsednika Ljudskega vsemenskega mestnega pokopališča g. Beno Serafinika.

Iz Prvi sneg smo dobili pri nas v torek zlutoraj. Pobedil je hribi okrog Celja in tudi ravnino. Upajmo pa, da ne bo obležal, ker bi vsekakor prezgodaj.

Iz Odstranil ali spravite v red! Ob cesti od rudarske šole do Jarmerjeve vile je bil svolčas čeden lesen plot. Ta plot pa telem časa na nekaterih mestnih populacijah zaznili, drugod kar ga je še ostalo, je pa tako raztrgan, da nim je bil noben ob tej cesti skrbeti za red, nikakor ne dela časti. Ce že ni misli na novi plot, pa vsaj podprtje odstranite. — Cerkev sv. Maksimilijana, ki stoji ob Mariborski cesti, je tudi v tako slabem stanju, da že ni več lepo. Te dni so streho nekolkokrat prekrili. Vsekakor pa je treba misljiti tudi na ostanalo renoviranje ob zunaji. Ce pa ni za vzdrževanje prekoštevih cerkv potreben sredstev, pa je bolje, da se iste odstranijo, kakor pa poleg tega razpadajo, ker take razpadajoči stavbe okolične ne delajo časti.

Iz Marihera

Iz Drava za splave zopet zaprt. Vstrel zadnjih načinov je tudi Drava močno narastla. Radi tega je falsoj jez za splave zaprt. Včeraj sta bila pod Falu spuščena dva splava, ki pa radi močno naraste in dečne vode v Mariboru nista mogla pristati. Voda je oba odnesla naprej proti Ptiju.

Iz Boj za stanovanja. S 1. novembrom bo nova mestna hiša v Smetanovi ulici popolnoma dogotovljena in se bodo stranke s tem dnem že lahko vselile. Na razpolago je trideset stanovanj, priskočev pa je že čez sto. Nekateri se že hvalejo po mestu, da imajo stanovanje zagotovljeno, dasiravno mestni svet o razdelitvi še ni definitivno razpravil. Bilo bi pač umestno, da se prima mestnim nameščencem prvenstvo pri dodelitvi stanovanj. Da ne bo govora o kaki protekciji, da splošna zahteva javnosti, da se stanovanja dodelje po občinskem svetu v javni seji.

Iz Proslavo češkega narodnega praznika

**Kino Ideal
Druga velika senzacija
za Ljubljano bo**

**„Varieté“ z Emil Janningsom
in Lio de Putti**

To in ono

**Brutalen umor Slovenke v
Sheboyganu**

Dne 4. oktobra je bil v Sheboyganu v Ameriki izvršen bestialen umor, čigar žrtev je postala naša rojakinja Peterelova, žena Franca Peterelja. Ko se je usodnega dne vrnil rojak Jože Urh, ki stanuje kot podnajemnik pri Peterelovih, z dela domov, in stopil v kuhično Peterelovih, se mu je nudil grozen prizor. Peterelova je ležala v mlaki krv mrtva na tleh. Prizor v kuhični je bil strašen. Vse je bilo razmetano, žena je ležala na tleh, njena obleka je bila vsa raztrgana in okrvljena. O zločinu je Urh takoj obvestil policijo. Na kraj zločina je prispel šerif (okrajni sodnik), ki je takoj pribel s poizvedovanji za zločincem.

Umora je bil osumljen mož pokojne, Fran Peterel. Bil je prijet še istega večera v Centerville, mestu, ki leži kakih 20 milij od Sheboygana. Sosedje so izpovedali, da je bil Peterel kritičnega dne doma in da je popoldne naglo odšel z doma. Verjetno je, da je bil to najbrž takoj po umoru. Po vsej hiši so se poznali sledovi krv, iz katerih je razvidno, da je morilec sam Peterel in nihče drugi. V bližini trupa so našli okrvavljen listek, na katerem je bilo napisano par besed v slovenščini. Pocojna Peterelova je bila starca okoli 50 let.

**Senzacijonalna aretacija v
Pragi**

Praški advokat dr. Eisler poneveril več milijonov?

Praško policijsko ravnateljstvo je objavilo v pondeljek sledajoči senzacijonalni vest: »V zapore deželnega kazenskega sodišča je bil danes pripeljan bivši pravni zastopnik Cirila Koburga advokat dr. Norbert Eisler. Dr. Eisler je osumljen, da je oškodoval svojega klijenta za več milijonov. To kratko uradno poročilo je treba izpolnit s privatnimi informacijami. Gre za člana bolgarske dinastije, čigar pravni zastopnik je bil aretiran dr. Eisler. Eisler je ovadil državnemu pravdinstvu advokat dr. Rosenbaum. Dr. Eisler je baje več poneverbe dve osebi, ki sta ga potem obdolžili milijonske poneverbe. Zanimivo je, da obje dr. Eislerjeve pisarne še po 9. uri dopoldne ni vedelo, da je šef aretiran.

Praško javnost je ta dogodek zelo razburjal. Iz privatnih informacij se dale sklepati, da gre za čin osvete. Dr. Eisler namerava vložiti tožbo zoper sina bivšega bolgarskega kralja Ferdinandu Cirila Koburga, ki ga je baje po krivem obdolžil poneverbe. Dejstvo je, da je bil dr. Eisler 3 leta pravni zastopnik bivšega bolgarskega prestolonaslednika Cirila in da ga je zastopal pri razpravi glede fideikomisa na Slovaškem. Zdaj zastopa Cirila Koburskega dr. Rosenbaum. Praško javnost zanima zdaj vprašanje, koliko milijonov je poneveril dr. Eisler. Policiji je baje znana poneverjena vsota, toda generalno ravnateljstvo veleposetev princu Cirila ne želi, da bi novine točno poročale o tej afieri. Kljub temu so pa češki listi izvedeli, da gre za 4 do 5 milijonov Kč. So diše bo moralno seveda afero nepristransko preiskati in ugotoviti, je li dr. Eisler res kriv. V aferi je zapletenih

baje več uglednih oseb, ki se zelo boje, da bi lesnica ne prišla na dan.

V zvezi z aretacijo dr. Eislerja je tudi poročilo lista »Leche«, ki je pretekli teden objavil vest o sumljivem delovanju znane baronice Einemove. Einemova je v družbi dunajskega advokata dr. Steinerja predlagala raznim magnatom posredovanje pri agrarni reformi. Dr. Eisler je ovadil baronico in njenega zaveznika, da sta širila neresnične vesti o poneverbah in raznih nezakonitih manipulacijah v njegovih pisarni. V petek zvečer sta bila oba aretirana, istočasno pa sta ovadila dr. Eislerja, češ da je poneveril denar Cirila Koburškega. Razvija se torej zanimiva afera, ki bo spravila na dan razne umazane kupce.

**BLAGO za
KOSTUME**
in damske plošče zadnjih novosti
je dobiti najceneje vsako
množino pri tvrdki
DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Pesnik Potemkin umrl

V četrtek je umrl v Parizu znani ruski pesnik P. Potemkin v starosti 41 let. Zadela ga je srčna kap. Pokojni je bil Averčenkov sotrudnik pri reviji »Satyrikon«. V dveh zbirkah, »Gernium« in »Smešna ljubezen« je izdal svoje najboljše lirische pesmi. Napisal je tudi več gledaliških iger za znano Valjevovo gledališče »Netopir«, ki se je te dni odigrala v Marionu, v severoameriški državici Ohio.

Zadnje leto pred smrtnjo je dovršil Potemkin skupaj s Poljakovim-Litovčevim igro »Don Juan in smrt«, ki so jo z uspehom igrali v Rimu. Zadnja njegova dela so bili feljtoni iz Benet, kjer je pesnik sodeloval pri Možuhinem filmu »Casanova«. Potemkin je igral v tem filmu vlogo inkvizitorja. Leta 1922 in 1923 se je mudil v Pragi, kjer je bil znan med šahisti kot izborni šahist.

Pokojni si je pridobil mnogo zasebnosti, ki jih je priboril v Parizu. Toda vse je bil aretiran dr. Eisler. Eisler je ovadil državnemu pravdinstvu advokat dr. Rosenbaum. Dr. Eisler je baje več poneverbe dve osebi, ki sta ga potem obdolžili milijonske poneverbe. Zanimivo je, da obje dr. Eislerjeve pisarne še po 9. uri dopoldne ni vedelo, da je šef aretiran.

Svetlene nogavice in lepe nožice ameriških krasotic so spravile ubogega Eskima v veliko zadrgo. Ko so ga Američani vprašali, je li bi se s tako krasotico poročil, je takoj pristal, toda

Eskimo v Newyorku

Znameniti ameriški polarni raziskovalec kapitan Donald Mac Milan je pripeljal na svoji ladji »Bowdoin« iz polarnih krajev v Newyork čistokrvnega Eskima, da bi mogel po povratku v svojo ledeno domovino pripovedovati rojakom o življenju v ameriškem velenestvu. Eskimu je bilo ime Able Broomfield. Krstil ga je Mac Milan na svojo pest. Ameriške ženske so ga takoj na prvi pogled presenetile. Vse ženske imajo sicer gole vratove, je dejal Mac Milanu, a vendar mislim, da bi se jim lahko pravidlo. Zdi se mi, da bi bila vaše ženske prav dobre zakonske žene, ker so poslušne in kade tudi cigarete. Lepe so na vso moč, obenem pa tako suhe, kakor naši fantje, ki jedo samo ribe. Oh, kai iim res nimate kačati jesti?

Svetlene nogavice in lepe nožice ameriških krasotic so spravile ubogega Eskima v veliko zadrgo. Ko so ga Američani vprašali, je li bi se s tako krasotico poročil, je takoj pristal, toda

pod pogojem, da bi jo vzel samo za eno leto. Dejal je, da bi jo tako nakrmil z mastnim mesom divjega mrjašca, da bi bila kmalu okrogla kakor sodček.

Abis si je ogledal ves Newyork. Civilizacija mu ni bila po volji. Tičala ga je kakor suknia, ki mu jo je kupil gospodar. Največje presenečenje je bil zanj zoologski vrt, kjer je viden živali, o katerih se mu niti sanjalo ni. Ogledal si je tudi večičasti brookinski most, odšel je na krov parnika »Majestic«, vozil se je s podzemsko železnicijo, bil je v opereti in na pojedini v nemelkem hotelu, skratka Mac Milan mu je razkazal vse zahtivnosti v temelju. Ko je pa zogledal prvi aeroplanski let, ni mogel spraviti iz sebe niti besedice Presenečenje mu je zapro sapo.

Strašen čin amer. milijonarja

Zadnja katastrofa na Floridi, ki je uničila cvetoče letovišče Miami, se vedno zahteva svoje žrtve. Zadnji smo poročali, da si je končal življenje bivši multimilijonar Davis, ki ga je katastrofa spravila na beraško palico, v tesni zvezi s katastrofo na Floridi pa je tudi strahovita rodbinska drama, ki se je te dni odigrala v Marionu, v severoameriški državici Ohio.

Bivši državni pravnik in večkratni milijonar Potter je umoril svojo ženo, obe svoji hčerkki, svoja dva vnuka in si nato sam končal življenje. Strašen čin je prvi odkril njegov sin Moric Potter, ki se je zvečer vrnil z neke zabave domov. Prizor, ki ga je opazil v stanovanju, je bil grozen, pretresljiv. Njegova mati in 16 letna sestra sta ležala v posteljah z razbitima glavama. V drugi sobi je ležala umorjena starejša, že poročena sestra ter oba njeni otroki. Dejanje je izvršil oče, čigarski truplo so kasneje potegnili iz vodnjaka. Grozen čin je, skoraj gotovo izvršil v duševni zimednosti.

Pokojni je bil po odslovitvi iz državne službe mrk in nepristopen. Vest o katastrofi na Floridi, kjer je imel krasne palace z vrtovi, ga je popolnoma strla in od tega dne dalje so bili na njem opažati znaki blaznosti. Ženo in obe hčerkje je v takem blaznem stanju ubil z železno palico, oba nedolžna otročica pa s stolom. Strahovita tragedija je v Marionu napravila globok vtis.

Težave s kruhom v Franciji

Povodom zadnjega padca franka je nameravala francoska vlada prepovedati nakup živil v vseh državah z visoko valuto. Obenem je izdala naredbo, da se mora pri mletju izrabiti do 80 odstotkov redilnih snovi. Običajno se izrablja največ 70 odstotkov, vse drugo gre na otroke in odpadke. Kruh se sme prodajati šele 24 ur po tem, ko ga vzamejo iz peči. Sveži kruh je zelo tekne in zato ga tudi več pojede. V tem primeru zagovarjajo zdravnik vladno naredbo in svetujejo ljudem, naj ne jedo svežega kruha, ker je težko prebabljiv. Posebno nevaren je sveži kruh, ako je še gorak. Toda javnost s peki na čelu je nastopila proti tem ukrepom.

Neki pokovski mojster je na protestnem shodu razlagal, zakaj star kruh ni več tako ukusen, ker je bil v prejšnjih časih Po vojni se peče po starejših metodah samo vojaški in kmetiški kruh, ki ostane dober več dni. V tem kruhu je samo 34–35 odstotkov vode in pri peki je izgubi še 3 odstot-

ke. V modernih pekarnah pa ostane v testu 40 odstotkov vode. Ker testo ne haja več ur, kadar prejšnje čase, mora samo 2 ur, ostane mehko, voden. V razbeljenih pečeh nastane na kruhu gostu skorja, znotraj pa ostane nedopečeno testo.

Naredbo francoske vlade o prodaji starega kruha se najbrž ne bo izvajala dotedaj, dokler peki ne bodo prisiljeni peči kruh po starejših metodah. Samo na ta način bi se dal konzum kruha v Franciji zmanjšati. Zato so zaloge sladkorja v Angliji zelo velike.

Zaljubljenci v avtomobilih

Ameriška zakonodaja je zelo stroga. Američani ne smejo piti alkohola, niti pijač, prepovedano je tudi kadič in zadnje čase se govoriti celo o prepovedi kave. Pa tudi zaljubljenim parčkom ne da zakonodajalec miru. Kakor znano, v Ameriki nimajo kavarn in restavracij v našem pomenu besede in zato se tu stoji za sestanje sestane in lečenje srčnih ran. V zadnjem času se dogaja, da so mnoge ceste v okolici večjih mest takratno, panje z avtomobili, da je promet skoraj izključen. Zato so izdale oblasti stroge odredbe, da dekleta izpod 18 let zvezčer ne smejo na cesto. Samo v enem okraju paži na mlada dekleta 100 policijskih motociklov, ki izlivajo svoje srčne bolezni.

Toda ameriška mladina je zelo izjemljiva. V Ameriki ima skoraj vsak človek avtomobil. In to moderno, premetno sredstvo so porabili zaljubljeni, ki se sestanljajo in lečenje srčnih ran. V zadnjem času se dogaja, da so mnoge ceste v okolici večjih mest takratno, panje z avtomobili, da je promet skoraj izključen. Zato so izdale oblasti stroge odredbe, da dekleta izpod 18 let zvezčer ne smejo na cesto. Samo v enem okraju paži na mlada dekleta 100 policijskih motociklov, ki izlivajo svoje srčne bolezni.

Gospodarstvo
Sladkorni trg

Položaj na sladkornem trgu se pretekel teden bistveno ni izpremenil. Pač pa so se dogajale za kulisami razne manipulacije, ki bodo zelo vplivale na trgu. Na Češkoslovenskem si stojita nasproti dve fronti – tovarnari in konzumenti. Gre za podražitev sladkorja, ki se konzumenti odločno uporabljajo. Tovarnari vstrajajo pri zahtevi glede svobodne trgovine, obenem pa zavajajo, da se država zaščitnih carin v sladkornem kartelu ne dotakne. V takih razmerah ni čudno, da se začelo govoriti o monopolu na sladkor. Sladkorna industrija hoče določiti cene sladkorja po takozvanimi uvozni pariteti. Vlada pa stoji na stališču, da se morejo cene ravnavati po produkcijskih stroških. Kako se bo konflikt končal, še ni znano.

Dalekosežne posledice bodo imeli tudi vremenske katastrofe na Kubi. Kakor smo že poročali, je uničil orkan na Kubi 30 do 40 odstotkov sladkorne pese. Točnih poročil še ni, tako da se ne da ugotoviti, je li udeleženo pri teh vrestih tudi verižništvo. Za izrazito stabilno tendenco na sladkornem trgu zadostuje, ako je orkan uničil 15 odstotkov sladkorne letine. V tem slučaju bi pridelala Kuba komaj 4.500.000 ton sladkorja.

V Newyorku je oživel sladkorni trg šele koncem tedna. Dnevni promet je bil normalen. Ne glede na poročila o vremenski katastrofi na Kubi je za bodočnost dobro znamenje dejstvo, da se zaloge hitro krčijo. Pred enim tednom je bilo v kubanskih pristaniščih 535.000 ton sladkorja, koncem pre-

teklega tedna pa samo še 475.000 ton. Kubansko prompt blago očarjeno je notiralo 8. oktobra 4.25, 23. oktobra tudi 4.52, temveč za decembra 2.70 in 2.81, za januar 2.71 in 2.83, za februar 2.66 in 2.78, za maj 2.74 in 2.86, za julij 2.83 in 2.95, za avgust 2.91 in 3.02.

Položaj na londonskem trgu se je nekako zboljšal. Cene so pod najvišjim nivojem od začetka oktobra. Dolgotrajna rudarska stavka je zelo vplivala na konzum, ki se je znatno zmanjšal. Zato so zaloge sladkorja v Angliji zelo velike.

NOGAVICE

TRADE MARK
Zvezdarni kompozitor

ALB
MARK
KLJUČ

najboljše, načrte, najbržje, zato najcenejše

—**Zakon o borzah.** V trgovinskem ministrištvu je bil v pondeljek definitivno izdelen osnutek zakona o borzah, ki pride te dni pred ministrskim svetu, potem pa pred Narodno skupštinou. Izdelan je tudi osnutek zakona o industrijskih obveznicah.

—**Sklicanje sefinančnega odbora.** Jutri se sestane finančni odbor, ki ga razpravlja o predlogu o naknadnih kreditih za leta 1926–1927. O predlogu o uporabi vojaških kocijačev in o pregledu gospodarskih ustanov n. d. državi.

—**Prodaja denaturirane soli.** Uprava državnega monopola spremlja, da se sme prodajati denaturirana sol samo omnim industrijskim podjetjem, ki pravočasno izpolni vse predpise pravilnika o prodaji te soli.

—**Kongres hmeljarjev.** 7. novembra se bo vrsil v Beogradu kongres udruženja hmeljarjev, na katerem bo sprejet pravilnik in izvoljena centralna uprava. Udrženje namerava pokreniti energično akcijo v kosi siromasnješkim hmeljarjem, ki morajo prodajati svoje pridelke pod svetovno partito.

—**Zitni trg.** Po poročilih novosadske blagovne borze je bila tendenca na zitnem trgu pretekel teden čvrsta, cene visoke. Po vpraševanje po pšenici in koruzi živahnemu Moku se je nekoliko podražila Sploh je po vpraševanje po poljskih pridelkih več kot ponudil. Promet je značil 265 vagonov, koruze 121, mok 67, fižola 6, otrbov 6, rži 2, ovs 5 in jemčema 1 vagon. Pšenica je poskušala v ceni od 275 na 290, po zeključku bole ge celo na 295. Ponudbe minimalne. Blago na Tisi je poskušalo od 280 na 297.50, srbsko od 265 na 280. Koruze je poskušala od 165 na 175. Nova je notirala 107.50 do 112.50, koncem tedna 120, sliha 150–160. Moka oba baza je poskušala od 435 na 465–460, ogre 465, nulerica za novembra 465, št. 6 270–290. Fižol je notiral 150–175, otrbo 100–107.50, rž 97.50–200, jemčen 177.50–190, oves 145–150.